

مدرکها و دیگران

نوشته:

GILDAS BOURDAIS

• قسمت نهم

تحکیم مدرنیسم، پیش از جنگ جهانی

LE RENFORCEMENT DU MODERNISME AVANT LA GUERRE

Pablo PICASSO
Portrait de Dora Maar
1937, huile sur toile
92 x 65 cm

تقویت و تحکیم همزمان فرمهای بسیار سنتی و بسیار مدرن در سالهای سی از جمله واقعیت‌های دور از انتظار این عصر می‌باشد: از آنجا که زمینه لازم برای ورود، تفوق و برتری مدرنیسم در سالهای بعد از جنگ، در همین سالها فراهم می‌آید. این دوره از تاریخ هنر برای مدرنیسم از اهمیت بالایی برخوردار است. سالهای سی را می‌توان در ابتدا نقطه عطفی برای نهضت سوررئالیسم و دوره احیاء فعالیت و خلاقیت برای «بزرگان» مدرسه پاریس دانست. بسیاری از این هنرمندان، بعد از مهاجرت به آمریکا، در جریان سالهای جنگ، در تشکیل مدرسه نیویورک مشارکت می‌کنند. به علاوه، این سالها، دوره نهادینگی هنر آستره در نقاشی و پیکره‌تراشی به ویژه در قالب هندسی آن می‌باشد.

صد سال هنر مدرن در دنیا
CENT ANS D'ART MODERNE
DANS LE MONDE

مهری میرزالی

Pablo PICASSO
Le reve, 1932, huile sur toile, 129.9 x 96.8 cm

Henri MATISSE
Deux jeunes filles,
la robe jaune et la robe ecossaise,
1941, huile sur toile,
61 x 50 cm

دسامبر) و همچنین تابلوی معروف «گرنیکا» که در نمایشگاه جهانی پاریس به نمایش گذاشته می‌شود، در این سال خلق می‌شوند.

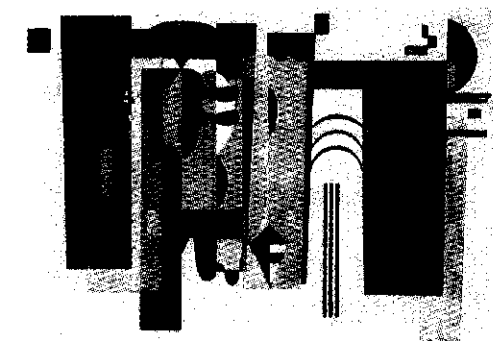
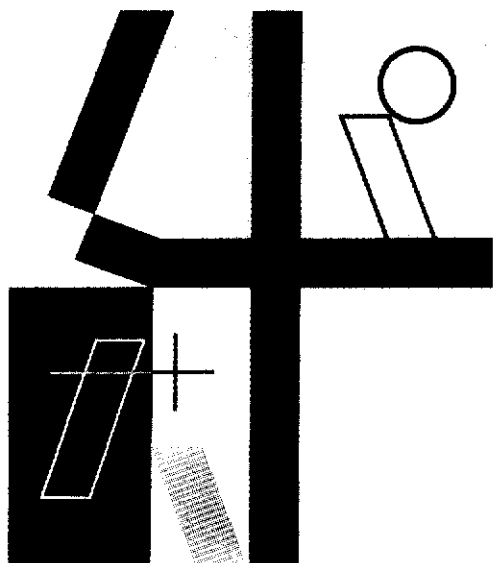
حضور هنر مدرن فرانسه با نقاشی‌های دیواری شکوهمندی از تصاویر دنیای مدرن که بازتاب شور و علاقه هنری «جناح مردمی» نیز می‌باشند، فرصت مغتنمی برای درخشش هنر مدرن فرانسه می‌باشد. «انتقال قدرتها» اثر «فرناند لژه» که بدون شک یکی

■ مدرنیسم در مکتب پاریس

LE MODERNISME DANS L'ECOLE DE PARIS

طی سالهای سی، پیکاسو دست به خلق آثاری می‌زند که ترکیبی از تمامی دوره‌های هنری پیشین می‌باشند. سال ۱۹۲۷ به تنهایی در این دوره، سالی پر از شگفتی است چرا که بسیاری از شاهکارهای هنری از قبیل: «پرتره بورامار»، «آب تنی»، «شخصیتها در پلاژ» و دو «پرتره ماری - ترنر» (در ژانویه و در

Wassily KANDINSKY
Deux points verts, 1935, huile et sable sur toile
114 x 162 cm

از بزرگترین آثار قرن بیستم می باشد، «هوا، آتش و آب» اثر «دولونه»، «پری الکتریسته» اثر «رائول دوفی» که همچنان در موزه هنر مدرن شهر پاریس در معرض تماشا و تمجید بازدیدکنندگان می باشد. از جمله آثاری هستند که در این نمایشگاه به نمایش گذاشته می شوند.

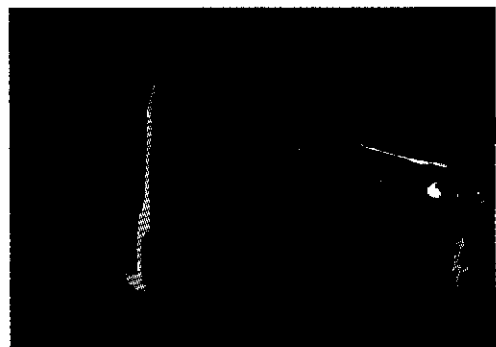
این دوره آغاز مرحله نوینی نیز برای «ماتیس» می باشد، نقاشی دیواری باشکوه «رقص» او (۱۹۳۲) که در سالهای پایانی زندگی اش ترسیم می شود از پیش خبر از آغاز دوره مهم هنر بعد از جنگ می دهد.

■ تحکیم آبستره هندسی

LE RENFORCEMENT DE L'ABSTRACTION GEOMETRIQUE

بعد از بسته شدن مدرسه بوهوس به دست نازیها، کاندینسکی به پاریس می آید. «موندریان» نیز پیش از او در سال ۱۹۱۹ به این شهر آمده بوده است. در سالهای سی، جریان آبستره هندسی که تنها سبک آبستره این عصر می باشد مجدداً شکل می گیرد. در سال ۱۹۲۹، «میشل سوفور» (M. Seuphor) و نقاش اروگونه ای به نام «توریس - گاریکا» (Torres-Garica)، اولین گروه «دایره و مربع» را تشکیل می دهند، اگرچه نقاشی این گروه از «تجسمی گرایی نوین» (Neo plasticisme) و الهام می گیرد ولی از هنرمندان دیگری چون «کاندینسکی»، «شونپترز»، «پوسنر»، «آرپ»، «لژ»، «لوکور بوزیه» (Le Corbusier) و «ویلی بومیستر» آلمانی نیز در برگزاری نمایشگاهها دعوت به عمل می آید.

شکل گیری نهضت «آبستره - خلاقیت» به دست «هرین» (Herbin)، از سال ۱۹۳۰ تا زمان جنگ تعداد کثیری از هنرمندان را اعم از فرانسوی و خارجی گرد هم می آورد و تقریباً از تمامی هنرمندان آبستره عصر برای شرکت در نمایشگاههایی که ترتیب می داد، دعوت می کند، بدین ترتیب، تعداد اعضای این نهضت همواره روبه افزایش می باشد. بر اساس آنچه «دورا والیر» (D. Vallier) در کتاب «هنر آبستره»

Joan MIRO
Personnage en presense de la nature, 1935,
huile et gouache sur carton, 75.5 x 105.4 cm

Sophie TAEUBER-ARP,
Quatre espaces a croix brisees
1932,
huile sur toile
74 x 65.4 cm

Jean HELION
Figure rose
1937,
huile sur toile
133 x 97 cm

Alberto GIACOMETTI,
Table surrealiste, 1933, platre
148.5 x 10.3 x 43 cm

باید در اینجا از او یاد کرد «هنری مور» (H. Moore) انگلیسی می‌باشد که در این زمان با ابداع سبکی کاملاً شخصی، توده‌های عظیم بی‌قرینه‌ای رامی‌سازد که از گودیهای وسیع و منحنی‌های بسیارموزون تشکیل شده‌اند. این مجسمه‌ها در شمار موفقیت‌های بزرگ هنر نیکره‌تراشی در قرن بیستم جای دارند. علاوه بر «مور»، باید از «باربارا هپورث» (B. Hepworth) که مجسمه‌های آبستره‌اش از «برانکوژی» الهام گرفته‌اند و همچنین «ماکس بیل» (M. Bill) سوئیسی که «روبان بی‌پایان» (۱۹۳۵) اش بسیار معروف است، نیز یاد بکنیم.

«هانس آرپ»، «جیاکومتی»، «ارنست» و «میرو» در قالب مجسمه‌سازی سوررئالیستی که در حقیقت بسیار نزدیک به کار هنرمندان قبلی نیز می‌باشد همواره در نیمه راه میان فیگوراسیون و آبستره حرکت تکاملی خود را ادامه می‌دهند.

بعدها «لیپشیتز» (Lipchitz)، «زادکین» (Zadkine) و «لورنس» (Lourens)، نیز با الهام از کوبیسم در همین مسیر گام برمی‌دارند. در آمریکا «ایزامو نوگوشی» (Isamu Noguchi) (هنرمند ژاپنی‌الصل) که بیشتر شاگرد «برانکوژی» بوده است، اثری بدیع در حد فاصل میان هنر آبستره و سوررئالیسم خلق می‌کند.

• ادامه دارد...

می‌نویسد. در نمایشگاه سال ۱۹۳۵، بیشتر از ۴۱۶ هنرمند شرکت می‌کنند که تنها ۲۵۱ نفر از آنها فرانسوی هستند و بقیه از کشورهای آلمان، سوئیس، انگلستان، هلند و حتی ۲۵ هنرمند از آمریکا می‌باشند. علاوه بر نقاشان قدیمی آبستره که قبلاً نام آنها را ذکر کردیم، تعداد کمی از هنرمندان جدید نیز در این نهضت هستند که قبلاً در ایدئولوژی بسیار آکادمیک هنر آبستره از آنها نام برده‌ایم. هنرمندانی چون «الیون» (Hlion) از فرانسه که بعدها در آمریکا خود را نشان می‌دهد، «کالبر» و «گورکی» از آمریکا، «بن نیکلسون» (B. Nicholson) از انگلستان، «ورنر» و «ونیتز» از آلمان.

■ مدرنیسم در پیکره‌تراشی LE MODERNISME EN SCULPTURE

قبلاً اشاره کردیم که «گابو»، «پوسنر» و «موهولی-ناگی» تحقیقات خود را در حیطه نهضت ترکیب‌گرایی ادامه می‌دهند. این نهضت پرخلایقت، طی سالهای سی و با کوشش ویژه «کالدرا» آمریکایی که «موبیل»‌های مشهور و سپس از روی آن «موندریان‌های متحرک» خود را می‌سازد، ادامه می‌یابد. بعدها، در سال ۱۹۳۷، «کالدرا» ساختن مجسمه‌های غیرمتحرک و عظیمی موسوم به «استابیل» را آغاز می‌کند که امروزه آذین بخش شهرهای بسیاری از جمله شیکاگو و پاریس می‌باشند. ولی اصلی‌ترین نوآوری سالهای سی در هنر نیکره‌تراشی، ساختن مجسمه‌هایی انعطاف پذیرتر و «طبیعی‌تر» است که بیشتر به مجسمه‌سازی فلزی نزدیک می‌باشد. این نوع مجسمه‌ها، اساساً از قطعه‌ها و تکه‌هایی ساخته می‌شوند که برای دست‌یابی به فرمهایی آزادتر به یکدیگر لحیم می‌شوند. این شیوه از مجسمه‌سازی توسط «گونزالز» (Gonzalez) و «گارگولو» (Gargollo)، هنرمندان اسپانیایی، ابداع می‌گردد. مجسمه‌های «مونزرات» (۱۹۳۷) و «انسان-کاکتوسها» (۱۹۴۰ - ۱۹۳۹) از جمله آثار «گونزالز» می‌باشند که الهام بخش بسیاری از نیکره‌تراشان دوره پس از جنگ می‌شوند. پیکاسو نیز با استفاده از رشته‌های آهنی، در سالهای ۱۹۲۹ - ۱۹۲۸ کارهایی در زمینه این نوع مجسمه‌سازی انجام می‌دهد و توده‌هایی چون «زن در جنگل» را در سالهای ۱۹۳۰ - ۱۹۲۹ خلق می‌کند.

مجسمه‌سازی آزاد که دقیقاً نقطه مقابل آبستره هندسی می‌باشد با حضور هنرمندانی چون پیکاسو و «ماتیس»، شکلی سنتی‌تر به خود گرفته و با ابداع مجسمه‌های کاملاً «برجسته»، حضور خود را همچنان در عرصه هنر حفظ می‌کند. مهمترین هنرمندی که